

Ležácká tragédie

Úloha č. 1

Poté, co parašutista Karel Čurda vypověděl v sídle pražského gestapa v Petschkově paláci velmi cenné informace o svých družích a konspiračních adresách a touto zradou tak odsoudil desítky statečných občanů na smrt, zaměřilo se pátrání obávané tajné policie rovněž na Pardubicko, kde působil výsadek SILVER A. *Jak se jmenoval velitel tohoto výsadku?*

1	Oldřich Pechal
2	Alfréd Bartoš
3	Jiří Potůček

Úloha č. 2

Proč výsadek SILVER A působil právě na Pardubicku? Vyhledej a označ všechna nesprávná tvrzení:

1	Oblast působení výsadku SILVER A byla určena londýnským ústředím.
2	Parašutista Karel Čurda měl v Miřeticích svou dívku.
3	Vysílačka Libuše byla velmi výkonná, potřebovala ke svému provozu silný proud a pojistky a nemohla být tedy provozována v bytě.
4	Vysílačka Libuše byla umístěna v lomu Hluboká u Dachova nedaleko Ležáků, který spravoval Jindřich Vaško, bývalý důstojník československé armády.
5	Vaško byl zapojen do ilegální odbojové organizace ČENDA, která působila na Skutečsku. Tuto skupinu tvořili většinou četníci z Vrbatova Kostelce v čele s vrchním strážmistrem Karlem Knězem a autodopravcem Čeňkem Burešem z Ležáků.
6	Příslušníci výsadku měli získávat výbušniny k sabotážním akcím ze semtínské <i>Explosie</i> .

Úloha č. 3

Parašutisté se dopustili chyby, když se s falešnými legitimacemi policejně přihlásili, aby získali přidělové lístky. Gestapo po odkrytí nesrovnalostí s identitou číšníka Miloslava Šolce nařídilo prověřit všechny policejní přihlášky z poslední doby. Za této situace bylo nezbytné vyměnit falešné osobní průkazy. Bartoš o ně chtěl požádat v Praze jednoho z významných odbojářů – důstojníků, člena skupiny zvané „Tři králové“.

S kým se měl Bartoš v Praze vlastně setkat?

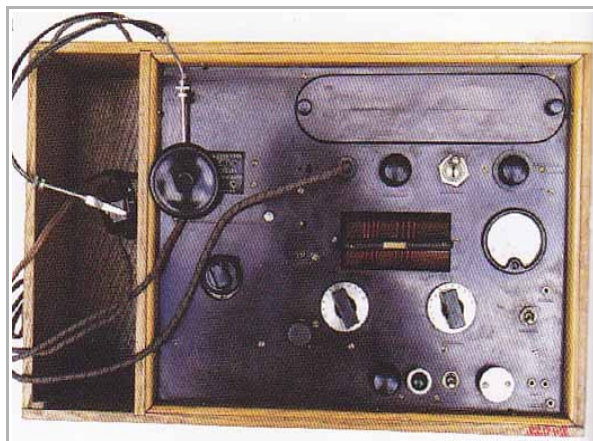
1	s Josefem Balabánem	2	s Josefem Mašínem	3	s Václavem Morávkem
---	---------------------	---	-------------------	---	---------------------

Úloha č. 4

Vysílačku Libuše začala však po čase zaměřovat německá radiová zaměřovací služba. Po 16. červnu, kdy Čurda na gestapu vypověděl, že se měl hlásit o rozkazy u Krupky v Pardubicích, dostala německá policie po prohlídce bytu Krupkových do rukou Bartošův bojový deník a díky němu informace o výsadku, jeho členech, krycích jménech a jakou činnost v protektorátě vyvíjejí. Neměla však potuchy o tom, kde se vysílačka nachází.

Jak se jmenoval radotelegrafista, který vysílačku obsluhoval?

1	Karel Svoboda
2	Jiří Potůček
3	Josef Valčík

Úloha č. 5

Navečer 21. června 1942 si přijelo gestapo najisto do Švandova mlýna pro dlouho hledanou vysílačku, avšak radiostanice i radista mu opět unikly. Šéf pardubického gestapa Clages zuřil nad neúspěchem. Okamžitě se spojil s pražským ústředím tajné policie a požadoval ještě přísnější postup proti Ležákům, než jakého použil jeho kladenský kolega Wiesmann proti Lidicím. *Osud Ležáků se naplnil:*

1	22. června 1942
2	23. června 1942
3	24. června 1942

Úloha č. 6

Obyvatelé Ležáků byli nejprve shromážděni v lomu, poté nákladními auty převezeni do sklepení pardubického „Zámečku“, jejich domky byly následně vyrabovány a zapáleny. Večer byly děti odděleny násilně od matek a označeny papírovými cedulkami s datem narození. Celkem třináct dětí ve věku od jednoho roku až do 13 let bylo naloženo do autobusu a odvezeno do Prahy. Kromě dvou, vybraných k poněmčení, všechny následně zahynuly spolu s lidickými dětmi v polském Chełmnu. Večer bylo také popraveno 33 ležáckých mužů a žen, zatčených onoho dne.

Jak se obě takto zachráněné děti jmenovaly?

Úloha č. 7

U zrodu organizace ČENDA stál především nájemce lomu Hluboká František Vaško, jeho mladší bratr a správce téhož lomu Jindřich Vaško z Miřetic, v lomu zaměstnaný strojník Karel Svoboda taktéž z Miřetic, ležácký občan a majitel autodopravy Čeněk Bureš, dále pak mlynář z ležáckého mlýna Jindřich Švanda, jeho švagr Josef Štulík a vrchní strážmistr Karel Kněz z Vrbatova Kostelce, kteří společně tvořili hlavní jádro skupiny.

Proč vytvořili odbojovou skupinu četníci spolu s dělníky z lomů?

1	Dělníci v lomech „zcizovali“ trhaviny z nevidovaných zásob pro domácí odboj.
2	Příslušníci okolních četnických stanic tyto „krádeže“ kryli nedostatečným vyšetřováním.
3	Četníci neumožnili zničení evidence zbrojních pasů a třaskavin potřebných v lomech.

(vyznač všechna správná tvrzení)

Úloha č. 8

Četnický strážmistr Karel Kněz byl vyslýchán gestapem již na jaře 1942, ale ještě byl propuštěn na svobodu. Když gestapo zahájilo zatýkání odbojářů a obyvatel Ležáků, zvolil raději dobrovolně smrt, neboť věděl, jaké mučení by čekalo nejen jeho, ale také členy jeho rodiny při výsleších. Sebeobětováním je od tohoto osudu uchránil. *Jakým způsobem se Karel Kněz podílel na odbojové činnosti?*

1	Na počátku okupace založil se svými přáteli odbojovou organizaci ČENDA.
2	Pomáhal shromažďovat a ukrývat zbraně.
3	Spolu s dalšími členy skupiny předával zprávy o přesunu německých vojsk .
4	Zprostředkoval součinnost ležáckých odbojářů s jinými středisky odporu.
5	V rámci služebních styků získával informace z pardubického gestapa.
6	Podílel se na ochraně a krytí radisty skupiny Silver A Jiřího Potůčka .

(vyznač všechna správná tvrzení)

Úloha č. 9

Pronásledovaný radista Potůček odvysílal ještě z 25. na 26. června do Londýna zprávu o vyhlazení Ležáků, ale další vysílání již nestihl. Ačkoli se prostřílel z obklíčení gestapa, nakonec ho ale 2. července 1942 zastřelil poblíž Rosic nad Labem četnický strážmistr Karel Půlpán. *Jaké byl o Potůčkovo krycí jméno?*

1	Groš
2	Tolar
3	Dukát

